

Saneringswerken "asbestcementdraailingen": een woordje uitleg...

Op 26 maart 2007 startte de OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) met de verwijdering van "asbestcementdraailingen" op 461 particuliere terreinen, verspreid over de gemeenten Kapelle-op-den-Bos, Willebroek, Puurs, Meise, Mechelen, Londerzeel, Grimbergen en Sint-Amands. Voor het communicatiewerk werd onder meer beroep gedaan op de Medisch Milieukundigen (MMK's) van de betrokken regio's. Onze redactie wilde daar uiteraard het fijne van weten en ging op bezoek bij Dieter Deplancke, MMK bij Centrumlogo & Logo Pajottenland / Zennevallei.

Liesbeth Van Peer
MMK bij Logo Mechelen & Logo Pr.A.A.M.

Wat zijn asbestcementdraailingen en hoe is deze vervuiling ontstaan ?

Asbestcementdraailingen zijn afkomstig van het afdraaien van buisranden van asbestcementen riool- en waterleidingsbuizen. In het verleden konden werknemers en omwonenden van de toenmalige asbestverwerkende bedrijven in Kapelle-op-den-Bos en Willebroek asbestcementdraailingen krijgen voor de verharding of ophoping van hun perceel. In die tijd waren de gezondheidsrisico's van asbest nog niet bekend. Hoewel de productie van asbestcement jaren geleden werd stopgezet, worden we soms toch nog geconfronteerd met de gevolgen van deze asbestverwerking, bijvoorbeeld op plaatsen waar draailingen van asbestcement werden gebruikt als verhoging of verharding in opritten, parkings, paden of toegangswegen.

Wanneer is asbest schadelijk voor de gezondheid ?

Asbest is schadelijk voor de gezondheid wanneer asbestvezels vrijkomen in de lucht en ingeademd kunnen worden. Asbest is enkel schadelijk bij inademing en niet bij huidcontact of bij inslikken. Deze ingeademde vrije vezeltjes zijn zo klein dat ze tot diep in de luchtwegen en de longen kunnen doordringen. Daar kunnen ze ontstekingen veroorzaken en (op termijn) ook kanker. Een deel van de ingeademde vezeltjes adem je ook weer terug uit. Alle asbestsoorten in vrije vorm kunnen kanker veroorzaken, maar de kans dat dit gebeurt, is afhankelijk van de grootte van de vrije vezeltjes en dus van de soort asbest. Zo is wit asbest minder kankerverwekkend dan bruin en blauw asbest. De kans is ook afhankelijk van de hoeveelheid vezels waaraan iemand blootgesteld wordt. Hoe meer vezels en hoe langer de blootstelling, hoe groter het risico. Ik zou hierbij wél willen benadrukken dat het bij de huidige sanering niet over vrije asbestvezels gaat !! De vezels zijn gebonden aan het zogenaamde dragermateriaal (de 'draailing') en kunnen dus enkel vrijkomen bij het bewerken, belopen of berijden van de asbestcementdraailingen !

Betekent dit dan dat de eigenaars en omwonenden van de betrokken percelen zichzelf niet hoeven te beschermen tegen asbest tijdens de sanering ?

Tijdens de sanering van de terreinen worden door de OVAM alle nodige en mogelijke veiligheidsmaatregelen genomen om het vrijkomen en inademen van asbestvezels maximaal te beperken. Positief is alvast dat bij een proefproject, dat in 2005 werd uitgevoerd op twee terreinen in Willebroek, werd aangetoond dat noch op de werkkledij van de arbeiders, noch in de omgevingslucht asbestvezels werden gedetecteerd.

Dit neemt echter niet weg dat inwoners, bovenop de reeds genomen voorzorgsmaatregelen, tijdens de sanering ook zélf nog een aantal eenvoudige, bijkomende maatregelen kunnen toepassen om eventueel verdwaalde asbestvezels weg te nemen. Asbestvezels kunnen zich bijvoorbeeld vasthechten aan kledij. Daarom raden we mensen aan om het binnen- en buitenlopen in hun woning te beperken tijdens de werken. Ze kunnen binnenshuis eventueel ander schoeisel gebruiken of steeds de voeten vegen voor ze het huis binnenstappen. Hiervoor gebruiken ze dan bij voorkeur een vochtige dweil of matten in rubber of kunststof (die ze regelmatig met water reinigen). Stof in huis afnemen gebeurt zoveel mogelijk met een vochtige doek en de vloer kan gereinigd worden met water en een dweil in plaats van een stofzuiger. Een klassieke stofzuiger vangt immers de grote (zichtbare) stofdeeltjes op, maar het fijn stof wordt gewoon weer door de filter de kamer ingeblazen. Ook huisdieren kunnen beter geweerd worden uit de zone waar gewerkt wordt, aangezien eventueel vrijkomende asbestvezels zich aan de pels van het dier zouden kunnen hechten. Het risico bestaat dat je huisdier nadien deze asbestvezels binnenbrengt in je woning. Slotslotte wordt aangeraden om ramen en deuren in de onmiddellijke omgeving van de verwijderingswerken te sluiten.

Wat is nu de precieze rol van de Medisch Milieukundigen in dit project ?

Het saneringsproject werd in april 2004 opgestart door de OVAM, in samenwerking met de gemeentebesturen van Kapelle-op-den-Bos en Willebroek en het bedrijf Eternit. In eerste instantie meldden ruim duizend bewoners en eigenaars hun percelen aan voor de uitvoering van een bodemonderzoek. Uit het beschrijvend bodemonderzoek, dat in opdracht van de OVAM werd gerealiseerd, bleek dat er uiteindelijk op 483 percelen effectief asbestcementdraailingen aanwezig waren.

In aanloop van de start van de eigenlijke saneringswerken werd dan begin dit jaar aan de twee MMK's van de betrokken gemeentes gevraagd ondersteuning te bieden bij de communicatie rond het aspect gezondheid. Concreet betekent dit bijvoorbeeld dat we voor de [nieuwsbrief](#) die verspreid werd naar alle

betrokken inwoners een stukje schreven over de hygiënische voorzorgsmaatregelen.

De MMK's zorgden er bovendien ook voor dat deze nieuwsbrieven bij alle lokale huisartsen van de regio terecht kwamen. We stelden voor onze lokale actoren (gemeentebesturen, huisartsen,...) ook een document op met 'veel gestelde vragen' en bijhorende antwoorden ivm de aanwezigheid van asbestcementdraailingen en de mogelijke impact ervan op de gezondheid. Tijdens de bewonersvergaderingen die in maart en juni in Kapelle-op-den-Bos werden georganiseerd, zetelden we beiden in het panel om vragen van ongeruste inwoners over hun gezondheid te beantwoorden.

Dankjewel Dieter voor het gesprek !

Noot: Met vragen over de sanering kan u terecht op de (gratis) Vlaamse Infolijn 1700 en dit van maandag tot vrijdag van 9.00 tot 19.00 uur. U kan ook steeds een kijkje nemen op de informatiepanelen ter hoogte van de vaste werfkeet van de aannemer die gelegen is op de hoek van de Bormstraat en de Westdijk in Willebroek. In de onmiddellijke omgeving van de werken worden ook twee mobiele werfketen geplaatst.

Nieuwsbrief

- [Inhoud](#)
- [Een nieuw Steunpunt](#)
- [Biomonitoring te Beerse](#)
- [WGO-moedermelkcampagne](#)
- [Asbestcementdraailingen](#)
- [Legionellabesluit](#)
- [Zon en ozon](#)
- [Trustnet](#)

- [Nieuwsbrief](#)
- [Archief](#)
- [De Sneeuwbal](#)
- [Inschrijven](#)
- [Auteursrichtlijnen](#)
- [Redactie](#)